

SDE Analiz

Cumhurbaşkanlığı Seçimleri Sonrasında Fransa: Sosyalist Hollande'ın İç ve Dış Politikadaki Muhtemel Yol Haritası

Zeynep Songülen İNANÇ

Editör

Prof. Dr. Birol AKGÜN
SDE Uluslararası İlişkiler Program Koordinatörü

İçindekiler:

Editör	3
Özet	4
Abstract.....	5
Giriş.....	6
Fransa'ya Bakış.....	8
I. Fransız Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Dikkat Çeken Adaylar.....	9
II. Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinin Sonuçları.....	16
III. Hollande ve Fransa'nın Geleceği	19
İç Politika	19
Dış Politika	19
Avrupa Birliği.....	20
Türkiye ile İlişkiler	21
Haziran Sonrası.....	21
Kaynaklar	23
Sonnotlar	23

Editör

Uluslararası sistemin yeniden yapılandığı bir tarihsel konjonktüre tanıklık ediyoruz. Hegemonik gücü giderek zayıflayan ABD merkezli batı bloku ile yükselişte olan BRIC ülkeleri ve diğer bölgesel aktörlerin dünya politikasını yönetme-yönlendirme rekabetinin yarattığı gerginlikler giderek artıyor. Bu bağlamda 2012 yılı dünya politikasında önemli dönüm noktası olacak gibi görünüyor. Güç kayması sürecinde sorunu giderek daha çetrefilli hale getiren ve belirsizliği ve istikrarsızlığı derinleştiren bir diğer gelişme ise kritik bazı ülkelerdeki liderlik ve hükümet değişiklikleridir. 2012 yılında dünyanın önemli ülkelerinde seçimler yapılıyor ve özellikle krizle uğraşan Avrupa ülkelerindeki iktidarlar birer birer el değiştiriyor. Fakat ilginç olan şey, özellikle kriz ortamlarında seçmenin artan kaygıları ve yaşadıkları hayal kırıklıkları nedeniyle demokratik ülkelerde istikrarsızlığı artırıcı sonuçların ortaya çıkmasıdır.

Gözlenen olumsuz sonuçların başında, Avrupa'daki seçimlerde aşırı sağ (neo-nazi) ve sistem karşıtı sol partilerin olağan dışı güç kazanması geliyor. İkincisi, yeni oluşan parlamentoların siyasi ve ideolojik parçalanmışlıkları nedeniyle kurulacak olan hükümetlerin krizleri yönetemeyecek kadar zayıf ve istikrarsız olmasıdır. Üçüncüsü ise, Çin, Rusya ve Ermenistan gibi otoriter ülkelerde seçimler veya sistem içindeki süreçler vasıtasıyla iş başına gelen liderlerin, demokratik güçlerin uluslararası sistemde zayıflayan etkileri nedeniyle dış politikada daha sert tutumlar izlemeye başlamalarıdır.

Bu bağlamda küresel sistemdeki ağırlığı giderek azalan Fransa'daki devlet başkanlığı seçimleri, Avrupalı seçmenlerin içinde bulunduğu ruh halini anlama bakımından ilginç sonuçlar ortaya koymaktadır. İktidardaki Sağ partinin aday olan Sarkozy kaybederken, Sosyalistlerin adayı Hollande görece kolay bir seçim kazanmış görünüyor. Seçim öncesinde Sarkozy'nin dış politikayı (Libya gibi) iç politik amaçlar için kullanma taktikleri ters tepmiş gözüküyor. Bu liderlik değişiminin AB ve uluslararası politika ve Türkiye için önemli sonuçları olacağı kesin. Avrupa Birliği konusunda Hollande'in Sarkozy döneminden farklı olarak Alman Şansölyesi Merkel'in peşine takılması beklenmemeli. Bu çerçevede özellikle mali disiplin, kemer sıkıma dayalı krizle mücadele politikası ve ortak para politikalarında ciddi sorunlar yaşanacaktır. AB'nin genişlemesi konusundaysa yeni yönetim muhtemelen daha esnek bir politika izleyecektir. Bu çerçevede Türkiye için yeni bir fırsat penceresi açılabilir. Ancak aceleci olmamak gerekir. Zira Fransa'da Haziran ayında yapılacak meclis seçimlerinde aşırı sağ (Ulusal Cephe) ve aşırı sol partilerin güçlü biçimde temsil edilecekleri yeni bir siyasi tablonun çıkması hayli yüksek olasılıktır.

Elinizdeki analiz, doğru bir zamanlama ile Fransız seçimlerinin derinlemesine bir analizini yapmaktadır. Hem Fransız siyasi aktörlerinin iç ve dış politikadaki temel tutumlarını irdelemekte, hem de yeni Cumhurbaşkanı Hollande'in muhtemel bir dış politika haritasını da SDE okuyucularına sunmaktadır.

Özet

Fransa'da ilk turu 22 Nisan 2012 ve ikinci turu 6 Mayıs 2012'de gerçekleşen cumhurbaşkanlığı seçimleri değişim isteyenlerin beklentisi yönünde sonuçlandı. Birinci tura katılan adaylar; Nicolas Sarkozy (Halk Hareketi Birliği), François Hollande (Sosyalist Parti), Marine Le Pen (Ulusal Cephe), Jean-Luc Mélenchon (Sol Cephe), François Bayrou (Demokratik Hareket), Eva Joly (Avrupa Ekoloji-Yeşiller), Nicolas Dupont-Aignan (Kalk Cumhuriyet), Nathalie Arthaud (İşçi Mücadelesi), Philippe Poutou (Yeni Antikapitalist Parti) ve Jacques Cheminade (Dayanışma ve İlerleme) arasından Hollande ve Sarkozy seçimlerin ikinci turuna katılmaya hak kazandılar. İkinci tur sonuçlarına göre ise Hollande V. Cumhuriyet'in yedinci cumhurbaşkanı olarak göreve geldi.

Fransa'da F. Mitterand'dan on yedi yıl sonra ikinci kez sosyalist bir cumhurbaşkanı seçildi. Buradan hareketle Fransa'daki sosyalist iktidarlar genellikle ara dönemler olarak kabul edildi. Oysa Fransız siyasetinde yerel seçim sonuçlarına bakıldığında geleneksel olarak yerel yönetimlerin çoğunlukla sol yönetimlerin elinde olduğu görülür. 2010 yılında gerçekleştirilen bölgesel ve kantonal seçimlerin ardından metropoldeki 22 bölgeden 20'sinin sol yönetimlerde olduğu hatırlatılabilir. Bu itibarla Fransa'da yerel yönetimler seviyesinde son derece güçlü olan solun iktidarla birleştiği ileri sürülebilir.

Fransa'daki değişim ve gelecek umudunu temsil eden Hollande'ın "normal" bir cumhurbaşkanı olması bekleniyor. İlimli, sağduyulu ve dengeli yaklaşımının Fransa'nın geleceğinin şekillenmesinde etkili olacağı düşünülüyor. Ancak Hollande'ın vaat ettiklerini gerçekleştirmesi ve Sarkozy'yi yenmenin ötesinde Fransa'da ve ardından Avrupa'da ve dünyada değişimin öncülüğüne talip olması için 10-17 Haziran 2012 tarihlerinde düzenlenecek iki turlu milletvekiliği önem taşıyor. Milletvekiliği seçimlerinden güçlenerek çıkması durumunda sloganında altını çizdiği üzere Hollande değişimi hemen başlatabilir. Bu anlamda Fransa'nın yaratacağı farkı anlamak ve geleceğe ilişkin öngörülerde bulunmak için hazırandaki seçimleri beklemek gerekiyor.

Anahtar Kelimeler: Fransa, cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanlığı seçimleri, adaylar, seçim sonuçları, gelecek beklentileri, öngörüler

Abstract

Key words:

Giriş

**Fransa'da
yarı-başkanlığa
dayalı parlamenter
sistemde
cumhurbaşkanının
yetki ve
sorumlulukları
geniş bir çerçevede
tanımlanır. 1958
Anayasası'na
düzenlenen iki
kanatlı sistemde
yürütmeyi
cumhurbaşkanı ve
cumhurbaşkanı
tarafından atanan
başbakan üstlenir.**

Fransa'da iki türlü olarak gerçekleştirilen cumhurbaşkanlığı seçimlerini Sosyalist Parti'nin adayı François Hollande kazandı. V. Cumhuriyet'in yedinci cumhurbaşkanı olmak için Nicolas Sarkozy (Halk Hareketi Birliği), François Hollande (Sosyalist Parti), Marine Le Pen (Ulusal Cephe), Jean-Luc Mélenchon (Sol Cephe), François Bayrou (Demokratik Hareket), Eva Joly (Avrupa Ekoloji-Yeşiller), Nicolas Dupont-Aignan (Kalk Cumhuriyet), Nathalie Arthaud (İşçi Mücadelesi), Philippe Poutou (Yeni Antikapitalist Parti) ve Jacques Cheminade (Dayanışma ve İlerleme) olmak üzere seçimlerde on aday yarıştı. 22 Nisan 2012'de gerçekleşen ilk turda hiçbir adayın %50 oy oranını geçememesinden dolayı ikinci turdaki rekabet Sarkozy ile Hollande arasında yaşandı.

Fransa'da yarı-başkanlığa dayalı parlamenter sistemde cumhurbaşkanının yetki ve sorumlulukları geniş bir çerçevede tanımlanır. 1958 Anayasası'na düzenlenen iki kanatlı (Ulusal Meclis ve Senato) sistemde yürütmeyi cumhurbaşkanı ve cumhurbaşkanı tarafından atanan başbakan üstlenir. Bu itibarla etkin roller üstlenen cumhurbaşkanı ve başbakanın birlikte çalışması önem taşır. *Cohabitation* (birlikte ikamet) olarak da nitelendirilen bu birlikteliğin siyaseti zenginleştireceği ve şeffaflaştıracağı düşünülür. Buradan hareketle ayrı gerçekleştirilen cumhurbaşkanlığı ve milletvekilliği seçimlerinin sonucunda farklı görüşlerin ve partilerin birlikte çalışması imkânı ortaya çıkar. Uygulamaya bakıldığında meclisteki çoğunluk ile cumhurbaşkanının aynı partiden veya görüşten olması cumhurbaşkanının etkinliğini önemli ölçüde artırırken; cumhurbaşkanı ile başbakanın farklı partilerden veya eğilimlerden gelmeleri ortak yönetim sergilenmesini zorlaştıran ve cumhurbaşkanının elini zayıflatan bir etken olarak belirir.

SDE Analiz

2012 yılı Fransız siyaseti açısından önemli bir döneme işaret ediyor. Zira bu yıl hem cumhurbaşkanlığı seçimleri hem milletvekilliği seçimleri gerçekleşiyor. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ardından 10-17 Haziran 2012'de milletvekilliği seçimleri yapılacak. Ulusal Meclis üyelerinin çoğunluğunun sol eğilimli milletvekilliklerinden oluşmasının yeni seçilen cumhurbaşkanı Hollande'ı güçlendireceği söylenebilir. Buna ek olarak 25 Eylül 2011'de gerçekleşen ve V. Cumhuriyet tarihinde ilk kez sol partilerden gelen üyelerin çoğunluğunu oluşturduğu Senato'daki yapı Hollande'ın işini kolaylaştıran ve elini güçlendiren bir başka unsur olarak ortaya çıkıyor.

Bu çalışmada Fransız siyasetinde yaşanmakta olan değişimin ve gelecek dönemde Fransa'nın hem iç politikada hem dış politikada benimseyeceği politikaların incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede Fransız seçimleri üzerinden yeni dönemde ulusal, Avrupa ve uluslararası seviyelerde Fransa'nın benimseyeceği tutumun irdelenmesi hedeflenmektedir. Buradan hareketle çalışmanın ilk bölümünde Fransız cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda öne çıkan ilk dört adayın profillerine değinilerek Fransa'da egemen olan genel eğilimler ve yaklaşımlar ortaya konacaktır. Ardından cumhurbaşkanlığı seçimlerinin birinci ve ikinci turlarında alınan oy oranları gösterilecektir. Son olarak yeni cumhurbaşkanı döneminde beklenen ve öngörülen çeşitli politika alanlarına dair bir değerlendirmeye yer verilecektir.

***Cumhurbaşkanlığı
seçimlerinin
ardından 10-17
Haziran 2012'de
milletvekilliği
seçimleri
yapılacak. Ulusal
Meclis üyelerinin
çoğunluğunun
sol eğilimli
milletvekilliklerinden
oluşmasının
yeni seçilen
cumhurbaşkanı
Hollande'ı
güçlendireceği
söylenebilir.***

SDE Analiz

Fransa'ya Bakış

Başkent	Paris
Nüfus (2012)	65.630.692
Gayrisafi Yurtiçi Hâsıla (2011)	35000\$
İşsizlik (2011)	%9,10
Bütçe açığı (2011)	%5,80
Yıllık Büyüme (2011)	%1,70
Kamu Borcu (2011)	%85,50
Toplam İhracat (2011)	578,4 milyar \$
Toplam İthalat (2011)	684,6 milyar\$
Büyük Şehirleri	Paris, Marseille-Aix-en-Provence, Lyon, Lille, Nice-Cannes

Fransa Cumhurbaşkanları, V. Cumhuriyet:

1959-1969	Charles de Gaulle
1969-1974	Georges Pompidou
1974-1981	Valérie Giscard d'Estaing
1981-1995	François Mitterand
1995-2007	Jacques Chirac
2007-2012	Nicolas Sarkozy
2012- ?	François Hollande

SDE Analiz

I. Fransız Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Dikkat Çeken Adaylar

Fransız cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda ve seçim kampanyaları süresince öne çıkan adaylar Marine Le Pen, Jean-Luc Mélenchon, Nicolas Sarkozy ve François Hollande olarak sıralanabilir.

- Marine Le Pen

1968 doğumlu Marine Le Pen, babası Jean-Marie Le Pen'in ardından 16 Ocak 2011'de Ulusal Cephe başkanlığına seçildi. Üniversite yıllarında partinin gençlik kolları üyesi olarak başladığı siyasi kariyerinde parti içerisinde yerleşik düzenin devam etmesini isteyenlere karşı ciddi bir mücadele verdi. Parti başkanı seçildikten sonra partinin hedeflerini değiştirmediyse de Le Pen, yeni bir söylem ve anlayışla partiyi yeniden şekillendirdi. Bu anlamda geleneksel olarak benimsenmiş katı, radikal ve sabit yaklaşımlardan ziyade gerçek koşullar üzerinden siyaset üretebilen, esnek ve kapsamlı bir politika çizgisi benimsendi. Bu anlamda aşırı sağcı partinin radikallikten normalleşmeye kaydığına dair yaygın bir kanı oluştu.

Ulusal Cephe, 2002 yılından beri oy oranını düzenli olarak artıran bir grafik çiziyor. 2002 yılında Jean-Marie Le Pen'in cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci turuna kalması parti açısından ve Fransa açısından önemli bir sürprize ve dönemece karşılık geldi. 2002 cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci turunda baba Le Pen'e karşı sistematik bir kampanya yürütüldü ve seçimlerin sonucunda Chirac ikinci kez cumhurbaşkanı oldu. Ancak 2002 yılındaki seçimler cumhurbaşkanı seçiminin yapılmasının ötesinde Fransa'daki içe kapanmacı ve aşırılıkçı eğilimlere meşruiyet kazandırdı ve bu eğilimlerin sağ siyaset üzerindeki etkisini artırdı. 2002, bu değişimden doğrudan etkilenen Türkiye-Fransa ilişkilerinin kötüleşmeye başladığı tarih olarak da gösterilebilir. Zira 2007 yılındaki cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Sarkozy bu eğilimleri ileriye taşıyarak ve bu eğilimleri Türkiye üzerinden dile getirerek

*Ulusal Cephe,
2002 yılından beri
oy oranını düzenli
olarak artıran bir
grafik çiziyor.
2002 yılında
Jean-Marie
Le Pen'in
cumhurbaşkanlığı
seçiminin ikinci
turuna kalması
parti açısından ve
Fransa açısından
önemli bir sürprize
ve dönemece
karşılık geldi.*

SDE Analiz

seçim kampanyasını dış politikada Türkiye karşıtlığına dayandırdı. Böylelikle 2002 ile başlayan değişim 2007'den sonra geleneksel Akdeniz dostluğu çerçevesinde tanımlanan Türk-Fransız ilişkilerinin doğasını değiştirdi ve çatışmacı ilişkilerin altyapısını oluşturdu.

Le Pen'in parti başkanı seçilmesinden sonra kantonların yaklaşık yarısının belirlenmesi için düzenlenen yerel seçimlerde bazı bölgelerde hiç aday çıkarmamış olmasına rağmen %11 civarından oy alması altı çizilmesi gereken bir siyasi gelişme olarak nitelendirilebilir. 22 Nisan 2012 cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda %18 civarında oy alınması Ulusal Cephe'ye ve Le Pen'e verilen desteğin artarak devam ettiğini gösteriyor. Marine Le Pen bu desteği Fransız yurtseverlerin Uluslararası Para Fonu, Avrupa Birliği ve kontrolsüz göçe karşı isyanlarının başlangıcı olarak tanımlıyor. Bununla beraber, cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılmak için gerekli 500 yerel yöneticinin imzasını ancak son dakikada ve zorlukla toplayabilen Le Pen'e karşı bir siyasi bloğun bulunduğunu da hatırlatmak gerekir.

**Marine Le Pen
parti başkanı
seçildiğinde
partisinin
geleneksel olarak
güvenlik ve göç
meseleleriyle
anıldığını ve fakat
ekonomik ve
sosyal alanlardan
ekolojiye
kadar geniş bir
yelpazede parti
programlarının
bulunduğunu sık
sık vurguladı.**

Marine Le Pen parti başkanı seçildiğinde partisinin geleneksel olarak güvenlik ve göç meseleleriyle anıldığını ve fakat ekonomik ve sosyal alanlardan ekolojiye kadar geniş bir yelpazede parti programlarının bulunduğunu sık sık vurguladı. Bu itibarla Le Pen, yabancı düşmanlığı, göçmen karşıtlığı ve İslam korkusu gibi politika alanlarındaki sert söylemlerini bir yana bırakmadan pek çok alanda yeni politikalar önerdi. AB'nin zayıf bir entegrasyon ve hatta yalnızca bir işbirliği modeli olması, avrodan çıkılması veya avro ile frangın birlikte kullanılması, ortak tarım politikasından Fransa'nın çekilmesi, sınır kontrollerinin yeniden tesis edilmesi gibi önceliklerin yanı sıra ekonomik alanda polis, hâkim ve bilimsel araştırmacıların maaşlarının artırılmasını, küçük ve orta ölçekli şirketlere kamu desteği verilmesini ve asgari ücretin artırılmasını savunuyor.

Partisinin üzerinde durduğu temel konulardan biri olarak göç ile ilgili keskin ve katı politikalar benimseniyor. Yasal göçmen sayısının yılda 180 binden 10 bine indirilmesi (%95 oranında), yasadışı göçmenlerin sınır dışı edilmesi, aile birleşmelerinin kaldırılması ve oturma izni sürelerinin düşürülmesi yönündeki uygulamaları hayata geçireceğini belirtiyor. Fransız vatandaşı olanların iş bulmalarının kolaylaştırılmasına ve Fransız ulusal kimliğinin yeniden tanımlanmasına önem veriyor.

SDE Analiz

Dış politika açısından bakıldığında Avrupa Birliği'nin Rusya ve İsviçre ile yakın ilişkiler geliştirmesini ve fakat Türkiye'nin dışarıda bırakılmasını savunuyor. Paris, Berlin ve Moskova arasında yakın ve özel ilişkiler tesis

edilmesini öngörüyor. Türkiye'nin AB üyeliğine karşı olduğunu ancak Türkiye'ye karşı olmadığını ve Türkiye ile eşit koşullarda iyi ilişkiler yürütmeye hazır olduğunu dile getiriyor. Ayrıca NATO'dan çıkılmasını, AB'nin ulusüstü değil; uluslar altı bir örgüt haline dönüşmesini, Fransız savunma stratejisinin bağımsızlaşmasını, fakir ülkelere göç akımlarının düzenlenmesi koşuluyla yardım yapılmasını, frankofoninin teşvik edilmesini ve Avrupa antlaşmalarının yeniden gözden geçirilmesini savunuyor.

"Oui, la France" (Evet, Fransa) sloganıyla yürüttüğü seçim kampanyasına ünlü Fransız sinema yıldızı Bridgitte Bardot gibi isimlerin destek vermesi Le Pen açısından başarı, parti açısından artan meşruiyet ve destek anlamına geliyor.

- Nicolas Sarkozy

Macar göçmeni bir baba ve Selanik Yahudisi bir annenin çocuğu olarak 1955'te Paris'te doğdu. Siyasi kariyerine üniversite öğrenciliği döneminde başladı ve 28 yaşında Neuilly belediye başkanı seçildi. 1993'de E. Balladur hükümetinin sözcüsü ve bütçe bakanı; 2002'de J. Chirac hükümetinin içişleri bakanı olarak yer aldı. 2007'de ise cumhurbaşkanı seçildi. Hırslı, kavgacı, medyatik ve popülist tavrı, Sarkozy'nin her ne kadar ilk seçimleri kazanmasında etkili olduysa da ikinci seçim döneminde başarısızlığa uğramasının nedenleri arasında yer aldı. Valérie Giscard d'Estaing'den sonra görevde olmasına rağmen ikinci kez seçilemeyen ikinci sağcı cumhurbaşkanı olarak tarihe geçti.

Sarkozy görev süresince kendisini fırtınanın göbeğindeki geminin kaptanı olarak tanımladı. Küresel mali krizden geçen Fransa'yı daha kötü hale gelmekten kurtardığını ve Fransa'nın kendisi sayesinde krizden fazla yara almadan çıktığını ileri sürdü. Ancak ülkenin borç yükünün azaltılmaması, emeklilik yaşının yükseltilmesi, çalışma sürelerinin artırılması ve istihdam olanaklarının daraltılması Sarkozy'nin çizdiği tablonun inandırıcılığına gölge düşürdü. Fransa'nın kredi notunun düşürülmesiyle ülkenin içerisinde bulunduğu kötü durumun teyit edilmesi Sarkozy'ye verilen desteğin azalmasında rol oynadı. Nicolas Sarkozy, her ne kadar Almanya Başbakanı Angela Merkel ile birlikte Euro krizine karşı ortak bütçe paktını sonuna kadar savunacağını açıklasa da Fransız halkının krizden kurtuluş için tek çare olarak Avrupa İstikrar Paktı'nı görmediği anlaşıldı.

Sarkozy dış politikada *Gaulliste* geleneğin devamını sağlamak istese de söz konusu geleneğin temel ayaklarından birisini değiştirmeyi tercih etti. *Gaulliste* anlayış ABD'nin küresel etkinliğine karşı dengeleyici bir

Sarkozy görev süresince kendisini fırtınanın göbeğindeki geminin kaptanı olarak tanımladı. Küresel mali krizden geçen Fransa'yı daha kötü hale gelmekten kurtardığını ve Fransa'nın kendisi sayesinde krizden fazla yara almadan çıktığını ileri sürdü.

SDE Analiz

güç haline gelmeyi öncelerken Sarkozy, ABD'nin küresel rolünü kabul etti. Bunun bir göstergesi olarak Fransa'nın 1966'da çekildiği NATO'nun askeri kanadına 2009'da geri dönülmesini sağladı. ABD'nin politikaları üzerinden Fransa için tanımladığı alanda hareket etmeye yönelik Sarkozy, görev süresince Fransa'nın uluslararası alandaki etkinliği ve bölgesel güç olma rolü üzerinden dış politika geliştirdi. Ancak Akdeniz Birliği projesinde görüldüğü üzere girişimleri başarısız oldu ve süreklilikten uzak kaldı. Sarkozy'nin Fransa'yı konumlandığı uluslararası sahnede etkinlik göstermeyi beklediği coğrafyayı okumakta zorlandığı görüldü. Akdeniz ve Kuzey Afrika'da başlayan dönüşüm sürecinin başta karşısında dursa da sonradan tavrını değiştirip tarihin akışı yönünde politika izlemesi bunun göstergesi olarak belirtilebilir.

2011'de Libya'ya düzenlenen müdahalenin liderliğini üstlenmesi, 2008'deki Rusya-Gürcistan savaşında arabulucu rolü oynaması, G-20 Zirveleri'ni etkin biçimde desteklemesi Sarkozy'yi her ne kadar dış politikada görünür hale getirirse de etkin bir lider imajı çizmeye yetmedi. Ayrıca Suriye konusunda bir uluslararası askeri müdahalenin mümkün olmadığını belirtmekle birlikte insani yardım koridorlarının bir an önce açılmasına destek vermesi kararsız ve tereddütlü tavrının değiştiğine işaret etmedi.

15 Şubat 2012'de "La France Forte" (Güçlü Fransa) sloganıyla seçim kampanyasını başlatan Sarkozy, her ne kadar sessiz çoğunluğun oylarına talip olduğunu açıklasa da 'sessiz çoğunluk' olarak nitelendirdiği kesimlerin ılımlı ve açık tutumuyla bağdaşır politikalar izlemedi. Özellikle Avrupa ile ilgili konulardaki kapalı ve korumacı tavrı söz konusu çevrelerden tepki gördü. Ekonomik alanda vergi artışıyla sosyal hakların korunmasına katkıda bulunulmasını, işçi giderlerinin düşürülmesini, uluslararası finans işlemlerinin vergilendirilmesini, iş arayan gençlere pozitif ayrımcılık uygulanmasını önerdi. Ancak söz konusu düzenlemelerin solda yer alan programlarla paralellik göstermesi çelişkili bir durum ortaya çıkardı. Seçim kampanyasını, kendisini krizden çıkış kahramanı olarak gördüğü üzere ekonomi üzerine kurmak istese de Muhammed Merah olayı ile seçim kampanyasının ana gündemi göçmenlere, yabancılara ve Müslümanlara kaydı. Bu olayın Sarkozy için bir siyasi fırsata dönüşmesi ihtimallerine her ne kadar sıkça değinilse de ayrımcı ve dışlayıcı söylemler Sarkozy'yi ikinci kez cumhurbaşkanlığına taşımadı. Kemer sıkıma devam edileceğini söylemekten başka ekonomiyle ilgili önereceği fazla bir şeyi olmayan Sarkozy, Le Pen'in büyük ölçüde tekelinde tuttuğu alanda güvenlik üzerinden kampanya yürütmeye başladı. Bu noktada Schengen sınırlarının yeniden tartışılmasından ve sert göçmen politikaları uygulanmasından söz

2011'de Libya'ya düzenlenen müdahalenin liderliğini üstlenmesi, 2008'deki Rusya-Gürcistan savaşında arabulucu rolü oynaması, G-20 Zirveleri'ni etkin biçimde desteklemesi Sarkozy'yi her ne kadar dış politikada görünür hale getirirse de etkin bir lider imajı çizmeye yetmedi.

SDE Analiz

etti. Fransa'nın gerekli düzenlemeler yapılmadığı takdirde 12 ay içerisinde Schengen alanından çıkabileceğini dile getirdi. Cumhurbaşkanlığı süresince çeşitli fırsatlarla dile getirdiği üzere Müslümanların inanç ve yaşam tarzlarının tehlike yarattığını sıkça hatırlattı. Ayrıca yasadışı göçü engellemek için aldığı önlemleri sertleştireceğini beyan etti. 5 yıl içerisinde yasal göçmenlerin sayısını yarı yarıya azaltacağını ve aile birleşmelerinde Fransızca bilme şartı getirileceğini belirtti. Romenları topluca sınır dışı ettiren Sarkozy'nin aşırı sağ ile yarışır hale gelen ve yabancı düşmanlığı, göçmen karşıtlığı ve İslam üzerine inşa ettiği göçmenleri hedef alan politikalarının Fransızlar nezdinde karşılık bulmadığı seçimler vesilesiyle görüldü.

Almanya Şansölyesi Merkel karşısındaki etkisizliği, ülkeyi fakirleştirdiği ve kötü yönettiği, vatandaşları birbirine düşürdüğü eleştirilerine maruz kalan Sarkozy'nin geçmişin kötü deneyimlerini silmediği ve Fransız halkında umut yaratmadığı görüldü. Kendisi her ne kadar yeni dönemde sıra dışı bir cumhurbaşkanı olacağını ifade etse de Fransız halkında yeniliğe dair bir kanı yaratmadı. Sarkozy'nin seçim kampanyası boyunca geçmişte yaptıklarını ve kendisini anlatmaya çalıştığı görüldü. Bu durum Sarkozy'nin gelecekte söz etmesine fırsat vermedi ve son derece ciddi bir ekonomik, siyasi ve sosyal krizden geçen Fransa'nın geleceğine dair tutarlı ve sürdürülebilir politikalar benimseneceği izlenimi yaratmadı. Özellikle seçim kampanyası sırasında düşkün olduğu pahalı saatini seçmenlerden sakınması Sarkozy'nin kibirli ve gösterişe düşkün yanını yansıttı.

Sarkozy seçim kampanyası sırasında seçilememesi durumunda siyaseti bırakacağını açıklamıştı. Seçimleri kazanamadığı için en azından orta vadede Sarkozy yeniden Fransız siyasetinden uzak kalacak. Ancak Sarkozy'nin seçimi kaybetmesi, kişisel olarak Sarkozy'nin yokluğundan ziyade Fransız sağ açısından sorunlu ve belirsiz bir dönemin geleceğine işaret ediyor.

- Jean-Luc Mélenchon

1952 doğumlu Mélenchon, genç yaşlarda Sosyalist Parti üyesi oldu ve bu partiden milletvekiliği ve bakanlık yaptı. Essone senatörlüğünün (1986-2004) ardından 2009'da Avrupa milletvekili seçildi. 2000-2002 yılları arasında L. Jospin Hükümeti'nde milli eğitim bakanı olarak görev aldı. 2008'de sol referanslara dayanan Sol Parti'yi kurdu ve 2012 cumhurbaşkanlığı seçimlerine Komünist Parti, Sol Parti ve diğer çevreci ve antikapitalist grupların oluşturduğu Sol Cephe'nin ortak adayı olarak katıldı. F. Hollande'ın yeterince sol politikalar izlemediğinden yola çıkarak "Prenez le Pouvoir" (İktidarı Alın) sloganıyla halka seslenen Mélenchon, Fransa'nın

**Seçimleri
kazanamadığı için
en azından orta
vadede Sarkozy
yeniden Fransız
siyasetinden uzak
kalacak. Ancak
Sarkozy'nin seçimi
kaybetmesi, kişisel
olarak Sarkozy'nin
yokluğundan
ziyade Fransız
sağ açısından
sorunlu ve belirsiz
bir dönemin
geleceğine işaret
ediyor.**

SDE Analiz

temel değerleri özgürlük, eşitlik ve kardeşliğe atıfta bulunan bir sosyal ve siyasi düzene gönderme yapıyor.

Seçim kampanyası süresince son derece somut ve açık politika önerileri getirmesiyle dikkat çeken Mélenchon, Fransa'da yılda 360 bin avronun üstündeki tüm gelirlerin yüzde 100 vergilendirilmesi, enerji sektörünün devletleştirilmesi, finans sektörünün yeniden yapılandırılması, emeklilik yaşının 60'a çekilmesi, asgari ücretin yükseltilmesi, milli gelirin eşit paylaşılması gibi öncelikleri dile getirdi. Özel mülkiyetin yasaklanmadığı, reel ekonomiye dayanan, toplumsal paylaşım konularının öncelendiği bir sol program hazırlandı. Ayrıca Fransa'daki cumhurbaşkanlığı sisteminin kaldırılması, Senato'nun lağvedilerek Meclis'in tek siyasi organ haline gelmesi, laikliğin tüm Fransa'da uygulanması, Fransa topraklarında doğan herkese Fransız vatandaşlığının verilmesi ve her tür evliliğin anayasal hak ilan edilmesi gibi önceliklere dayanan VI. Cumhuriyet'in ilan edilmesi öneriliyor.

***Sol Cephe'nin
mart ayında
Bastille
Meydanı'nda
düzenlediği miting
solun güçlenmesi
ve haziran ayındaki
milletvekili
seçimleri açısından
önem taşıyor.
Mélenchon'un
önemli bir
heyecan ve
hareket başlattığı
düşünüyor.***

Uluslararası politika açısından BM'nin reforme edilmesi ve uluslararası normların sosyal ve çevreci öncelikler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi, fakir ülkelerin borçlarının silinmesi, Filistin Devleti'nin tanınması, NATO'dan çıkılması, Fransız askerlerinin Afganistan'dan çekilmesi, nükleer silahların terk edilmesi ve çok taraflı silahsızlanma gibi girişimlerde bulunulacağı dile getirildi. Avrupa konusunda Lizbon Antlaşması'ndan çıkılması ve yeni bir antlaşmasının görüşülmesi, Avrupa seviyesinde daha fazla demokrasi ve çevresel konuların Avrupa kurumlarının önceliği haline gelmesi, Avrupa Komisyonu'nun yetkilerinin Avrupa Parlamentosu lehine azaltılması ve Avrupa Finansal İstikrar Mekanizması yerine sosyal, çevresel ve sürdürülebilir öncelikleri savunan yeni bir fon kurulmasına dair önceliklere yer verildi. Bunlara ek olarak yasa dışı göçmenlerin düzenlenmesi, aile birleşimlerinin bir hak olarak kabul edilmesi, vatandaşlığın doğuma bağlı olması, şiddet gören kadınların haklarının kolaylaştırılması gibi alanlarda yeni politikalar uygulanacağı belirtildi. Mélenchon, Türkiye'nin AB üyeliğine destek verirken insan hakları ve demokrasi alanlarındaki eksiklere vurgu yapıyor.

Sol Cephe'nin mart ayında Bastille Meydanı'nda düzenlediği miting solun güçlenmesi ve haziran ayındaki milletvekili seçimleri açısından önem taşıyor. Mélenchon'un önemli bir heyecan ve hareket başlattığı düşünülüyor. Bu anlamda Fransa'da siyasete küsmüş sanatçıların ve aydınların yanı sıra gençlikten destek görüyor. Mélenchon'un her ne kadar cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci turuna kalamayacağı bilinse de sol önceliklerin cumhurbaşkanlığı seçimini kazanan Hollande'a kabul ettirilmesinde önemli rol oynayacağı ileri sürülebilir.

SDE Analiz

- François Hollande

1954 doğumlu Hollande 1979'da Sosyalist Parti'ye katılmasının ardından F. Mitterand ile çalıştı. Cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazanan Hollande, aynı zamanda Mitterand'dan sonraki ilk sosyalist cumhurbaşkanı oldu. Elysée Sarayı'ndan Sayıştay'a kadar pek çok devlet görevinde bulunun Hollande, bakanlık görevinde bulunmasa da milletvekilliği yaptı. 1992'den 1997'ye kadar Sosyalist Parti'nin genel başkan yardımcılığını; 1997'den 2008'e kadar genel sekreterliğini yürüttü. Sağ politikacı ve eski cumhurbaşkanı J. Chirac Hollande'ı partiler üstü ve gerçek bir devlet adamı olarak tanımlıyor.

Sosyalist Parti'nin öne çıkan ismi Dominique Strauss-Kahn'ın bir skandalla karşı karşıya kalmasının ardından önü açılan Hollande, seçim kampanyasına 22 Ocak'ta "Le Changement, C'est Maintenant" (Değişim, Şimdi) sloganı ile başladı. Seçimlerde rakibinin Sarkozy değil; finans çevreleri olduğunu söyleyerek seçim gündeminin ekonomi olduğunu ortaya koydu. Bu itibarla vergi diliminin tavanındaki kişilerden yüzde 75 vergi alınması, 60 bin yeni öğretmenin işe alınması, benzin fiyatlarındaki artışın 3 ay durdurulması, katma değer vergisine getirilen artışın silinmesi, emeklilik yaşının 60'a çekilmesi önerildi. Ekonomik krizle ilgili olarak Avrupa seviyesinde yalnızca tasarruf politikaları izlenmesini değil; aynı zamanda büyüme, istihdam ve yenilikçilik için girişimde bulunulması, uluslararası finans hareketlerinin vergilendirilmesi gibi krizin çözümünde finans dünyasını kontrol altına alan reformlar yapılması ve mali antlaşmanın yeniden tartışılması gibi alanlarda çalışılacağı belirtildi.

Din üzerinden ayrımcılık yapılmaması, göçmenler meselesine insani boyuttan bakılması, yerel seçimlerde yabancılara seçme hakkı verilmesi, eğitim bütçesinin artırılması, eşitlik temelli laiklik anlayışı geliştirilmesi, V. Cumhuriyet anayasasının tartışmaya açılması ve 2025'e kadar elektrik üretiminde nükleer kapasitelerin payının %75'ten %50'ye düşürülmesi gibi önerilerde bulundu.

Hollande ılımlılığı ve birleştirici özelliğiyle dikkat çeken bir lider olarak solda bile olsa katı yaklaşımlara karşı çıktığını açıkça dile getiriyor. Bu duruşu Hollande'ın yeterince sol politikalar izlemediği eleştirisini beraberinde getirirse de Fransız halkı nezdinde kabul gördüğü söylenebilir. Sarkozy'den kurtulma iradesinin Hollande'ın "normal" olarak nitelendirilen gündemiyle birleşmesi sonucunda Hollande'ın kazanmasının ötesinde Sarkozy'nin dramatik olarak kaybettiği bir seçim sonucuyla karşı karşıya kalındığı söylenebilir.

Hollande, seçim kampanyasına 22 Ocak'ta "Le Changement, C'est Maintenant" (Değişim, Şimdi) sloganı ile başladı. Seçimlerde rakibinin Sarkozy değil; finans çevreleri olduğunu söyleyerek seçim gündeminin ekonomi olduğunu ortaya koydu.

SDE Analiz

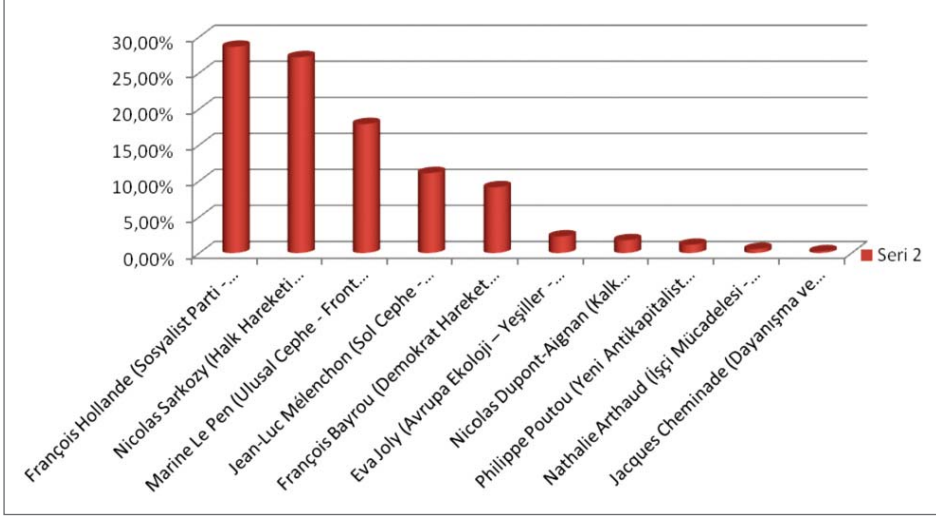
II. Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinin Sonuçları

Adayların birinci turda aldıkları oylara göre birinci sırada Hollande, ikinci sırada Sarkozy, üçüncü sırada Le Pen ve dördüncü sırada Mélenchon yer aldı. Seçime katılım oranının %79,48 olduğu seçimlerin birinci turunda adayların aldıkları oy oranları:¹

Adayların birinci turda aldıkları oylara göre birinci sırada Hollande, ikinci sırada Sarkozy, üçüncü sırada Le Pen ve dördüncü sırada Mélenchon yer aldı. Seçime katılım oranının %79,48 olduğu seçimlerin birinci turunda François Hollande oyların %28,63'ünü aldı.

- François Hollande: %28,63 (Sosyalist Parti - Parti Socialiste)
- Nicolas Sarkozy: %27,18 (Halk Hareketi Birliği - Union pour un Mouvement Populaire)
- Marine Le Pen: %17,9 (Ulusal Cephe - Front National)
- Jean-Luc Mélenchon: %11,10 (Sol Cephe - Front de Gauche)
- François Bayrou: %9,13 (Demokrat Hareket - Mouvement Démocrate)
- Eva Joly: %2,31 (Avrupa Ekoloji - Yeşiller - Europe écologie - Les Verts)
- Nicolas Dupont-Aignan: %1,79 (Kalk Cumhuriyet - Debout la République)
- Philippe Poutou: %1,15 (Yeni Antikapitalist Parti - Nouveau Parti Anticapitaliste)
- Nathalie Arthaud: %0,56 (İşçi Mücadelesi - Lutte Ouvrière)
- Jacques Cheminade: %0,25 (Dayanışma ve İlerleme - Solidarité et Progrès)

SDE Analiz

Grafik I: 2012 Cumhurbaşkanlığı Seçimleri 1. Tur Seçim Sonuçları

Birinci turda ortaya çıkan bu tablonun ardından Sarkozy ile Hollande seçimlerin ikinci turuna katılmaya hak kazandı. Birinci turda Sarkozy'ye ve Hollande'a oy vermeyenlerin hangi lider lehine oy kullanacakları cumhurbaşkanlığı seçimlerinin belirleyicisi haline geldi. Sağda yer alan partilerin Sarkozy'yi; solda yer alanların ise Hollande'ı desteklemeleri beklenirken Fransız siyaseti açısından yeni ve beklenmedik gelişmeler yaşandı.

Birinci turun hemen ardından Sarkozy'nin Ulusal Cephe ile ittifaka gitmeyeceğini açıklaması ve olası cumhurbaşkanlığı döneminde kabinesinde Ulusal Cephe'den bakana yer vermeyeceğini ifade etmesi Ulusal Cephe oylarının doğrudan Sarkozy'ye gitmemesinde etkili oldu. Buna ek olarak Marine Le Pen'in ne Hollande'a ne de Sarkozy'ye oy vereceğini açıklaması Sarkozy'yi zayıflattırken Hollande'ı güçlendirdi. Le Pen seçmenlerini oy deposu olarak görmediğini ve bu yüzden seçmenlerinin özgür iradeleriyle oy vermelerini istediğini belirtti. Marine Le Pen'in buradaki asıl hedefinin haziran ayında gerçekleşecek milletvekilliği olduğu söylenebilir. Zira Le Pen seçim kampanyasını cumhurbaşkanlığı seçimlerinden ziyade milletvekilliği seçimlerine uygun biçimde yönetti.

Sarkozy için daha fazla hayal kırıklığı yaratan gelişmenin F. Bayrou'nun Hollande'a oy vereceğini açıklaması olduğu söylenebilir. Merkez sağda yer alan ve ılımlı çizgisiyle dikkat çeken Demokrat Hareket başkanı Bayrou'nun aşırılıkçılığa kaydığı ve Avrupa projesine zarar verdiği gerekçesiyle Sarkozy'ye destek vermeyeceğini açıklaması beklenmedik bir gelişmeye

Birinci turun hemen ardından Sarkozy'nin Ulusal Cephe ile ittifaka gitmeyeceğini açıklaması ve olası cumhurbaşkanlığı döneminde kabinesinde Ulusal Cephe'den bakana yer vermeyeceğini ifade etmesi Ulusal Cephe oylarının doğrudan Sarkozy'ye gitmemesinde etkili oldu.

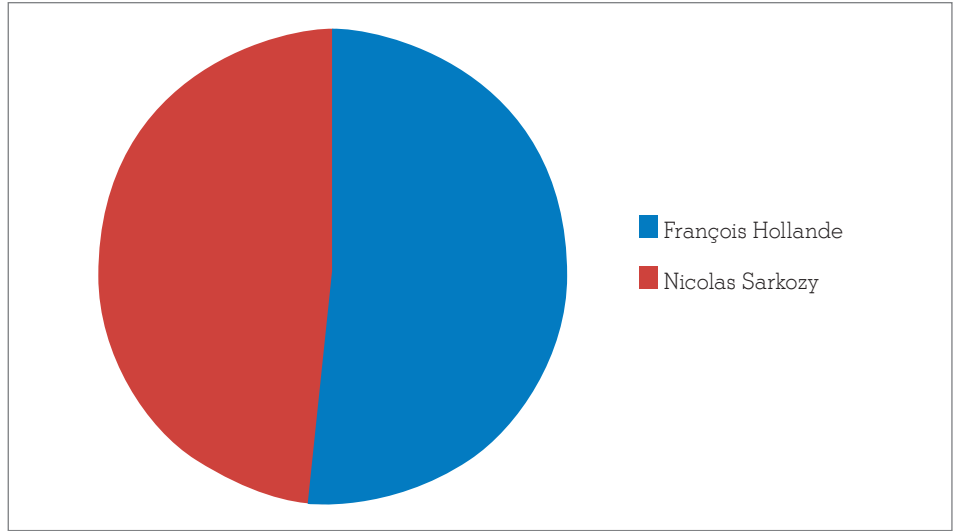
SDE Analiz

işaret etti. Sarkozy'nin Bayrou ile başbakanlık karşılığında pazarlık yaptığı basında sıkça yer alırken Bayrou'nun çıkışı sürpriz oldu. Buradan hareketle Sarkozy politikalarına duyulan tepkinin partilerden ve eğilimlerden bağımsız biçimde değerlendirildiği bir siyasi ortamla karşı karşıya kalındığı söylenebilir. Sağdan veya soldan olsun ılımlı, açık ve ilerlemeye açık çevrelerin Sarkozy'den duyduğu rahatsızlık bir kez daha vurgulandı.

Hollande açısından Joly'nin ve Mélenchon'un birinci tur seçimlerin öncesinde Hollande'a destek verdiklerini açıklamaları rahatlatıcı bir unsura karşılık geldi. Hollande, Sarkozy gibi hayal kırıklığına uğramaksızın solda yer alanların desteğini aldı. Sol seçmenlerin bir kısmının kötünün iyisi olarak nitelendirdikleri Hollande'a oy verirken aslında Sarkozy'nin kaybetmesini daha fazla istedikleri biliniyor.

Seçime katılım oranının %80,35 olduğu ikinci turda ise Hollande, %51,62 oy oranı ile %48,38 oy alan Sarkozy'yi geride bıraktı ve böylelikle Sosyalist Parti'den seçilen ikinci cumhurbaşkanı olarak V. Cumhuriyet Fransa'sının yedinci cumhurbaşkanı olmaya hak kazandı. □

**Hollande açısından
Joly'nin ve
Mélenchon'un
birinci tur
seçimlerin
öncesinde
Hollande'a destek
verdiklerini
açıklamaları
rahatlatıcı bir
unsura karşılık
geldi. Hollande,
Sarkozy gibi
hayal kırıklığına
uğramaksızın
solda yer alanların
desteğini aldı.**

Tablo II: 2012 Cumhurbaşkanlığı Seçimleri 2. Tur Seçim Sonuçları

SDE Analiz

III. Hollande ve Fransa'nın Geleceği

İç Politika

Sarkozy iktidarı her ne kadar ciddi eleştirilere maruz kalsa da Sarkozy'nin iktidarının sona ermesinde etkili faktörlerden birinin ekonomik kriz olduğu yadsınamaz. Bu anlamda Hollande'ı da özellikle ekonomik ve sosyal konularla ilgili yoğun ve zorlu bir gündemin beklediği söylenebilir. Hollande seçilmesinin ardından sorumluluğunun farkında olduğunu vurgularken yeni dönemin farklı, dayanışmaya ve paylaşımaya yönelik olması gerektiğinin altını çizdi. Bütün Fransızların cumhurbaşkanı olacağına dikkat çekerek bölünmelerden ve ayrışmalardan uzak bir cumhurbaşkanlığı sergileyeceğini belirtti. Seçim kampanyası sırasında da soldaki tüm adayları içermeye özen gösterdi. Politikalarını yürütürken "adaletli mi?" ve "gençler için önemi nedir?" olmak üzere iki temel soru soracağını dile getirdi. "Sarkozy, c'est fini" (Sarkozy, bitti) sloganları arasında vatandaşlar için umudun ve güvenin yeniden tesis edilmesine öncelik vereceğini beyan etti. Hollande'ın tutarlı, ılımlı, dik, makul, dengeli ve dayanıklı duruşunun Fransız halkının beklediği değişimin gerçekleştirilmesi açısından önemli bir unsur olduğu eklenebilir.

Hollande seçim sonrasında yaptığı konuşmalarda politikalarının hedefi olarak yalnızca Fransa'yı görmediğini ifade etti. Fransa'nın ötesinde Avrupa ve dünya için de değişim söyleminin önemine işaret etti ve bu değişimin öncülüğüne talip olduğunu ima etti. Avrupa'nın Fransız seçimlerini izlediğini ve seçim sonuçlarının pek çok ülkede kemer sıkmanın kader olmadığına ilişkin umut ve rahatlama yarattığını belirtti.

Dış Politika

Uluslararası politika açısından bakıldığında Hollande ile değişimin hissedileceği söylenebilir. BM Güvenlik Konseyi'nin genişletilmesi, çok

Hollande seçim sonrasında yaptığı konuşmalarda politikalarının hedefi olarak yalnızca Fransa'yı görmediğini ifade etti. Fransa'nın ötesinde Avrupa ve dünya için de değişim söyleminin önemine işaret etti ve bu değişimin öncülüğüne talip olduğunu ima etti.

SDE Analiz

tarafılığın yeniden tanımlanması, kalkınmakta olan ülkelere yardımların artırılması, Filistin Devleti'nin tanınması, 2012 sonuna kadar Fransız askerlerinin Afganistan'dan çekilmesi, nükleer güçlerin muhafaza edilmesi, NATO içerisinde Fransa'nın konumunun yeniden tartışmaya açılması, Suriye'de Annan Planı'na işlerlik kazandırılması gibi dış politika önceliklerine atıfta bulunuldu. Buradan hareketle Hollande'ın ABD'ye mesafeli bir çizgi benimseyeceği, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle çok taraflılık çerçevesinde ilişkiler geliştireceği, uluslararası ilişkilerde toplumsal olanı önceleyeceği ifade edilebilir. Hollande bu öncelikleri Almanya gezisinin ardından ilk olarak 18-19 Mayıs'ta Camp David'de düzenlenecek G-8 Zirvesi'nde ve 20-21 Mayıs'ta Şikago'daki NATO Zirvesi'nde ortaya koyma imkânı bulacak.

Avrupa Birliği

Hollande seçim kampanyası boyunca her ne kadar 9 Aralık 2011 tarihli Avrupa Antlaşması'nın yeniden masaya yatırılacağını tekrarlarsa da bu yaklaşımı Avrupa fikrine karşı çıkmasından değil; başka bir Avrupa modeline yakın durmasından kaynaklanıyor. J. Delors ile yakınlığı bilinen Hollande'ın halklar Avrupa'sı fikrine sıcak baktığı ileri sürülebilir. Aynı zamanda J. Delors'un kızı ve Sosyalist Parti'nin genel sekreteri Martine Aubry'nin başbakanlığa atanması ihtimali, Fransa'nın Avrupa projesine bakış açısının değişeceğini ve piyasalar Avrupa'sı anlayışının gerilemesi için çalışılacağını gösterebilir. Hollande Avrupa inşaatına büyüme, istihdam, refah ve gelecek boyutu katılması gerektiğini belirtiyor. Bu bağlamda Merkozy planı olarak bilinen kemer sıkma politikalarının meşruiyetini kaybedeceği ve Avrupa ekonomisinin yeni bir düzen üzerine oturtulacağı öngörülebilir. Buradan hareketle katı kemer sıkma düzenlemelerini uygulamaya koyan Almanya Şansölyesi Merkel ile İngiltere Başbakanı Cameron'un halktan aldıkları destek anlamında zorlu bir sürece girecekleri söylenebilir. Merkel'in Hollande'ın seçilmesini takip eden açıklamalarına bakıldığında temkinli bir yaklaşımın benimsendiği görülüyor. Hollande ile birlikte çalışmaya hazır olduğunu belirten Merkel'in ardından Alman makamları, Avrupa Antlaşması'nın yeniden görüşülmesinin mümkün olmadığını belirttiler. İlk yurtdışı ziyaretini Almanya'ya gerçekleştirmesi beklenen Hollande'ın, Merkel ile yapacağı görüşme bu açıdan önem taşıyor.

SDE Analiz

Hollande'ın seçilmesi, diğer Avrupa ülkelerindeki değişimler göz önüne alındığında Avrupa çapında bir değişimin cesaretlendirilmesi açısından önem taşıyor. Yunanistan, Portekiz, İspanya, İtalya ve diğer pek çok Avrupa ülkesinde kemer sıkma önlemlerinden başka düzenlemeler talep edenlerin

Hollande seçim kampanyası boyunca her ne kadar 9 Aralık 2011 tarihli Avrupa Antlaşması'nın yeniden masaya yatırılacağını tekrarlarsa da bu yaklaşımı Avrupa fikrine karşı çıkmasından değil; başka bir Avrupa modeline yakın durmasından kaynaklanıyor.

ağırlığının arttığı görülüyor. Ekonomik krizin yönetilmesinde kullanılan siyasi tercihlerin önemli bir sınanma döneminden geçtiği bu günlerde Hollande'ın Avrupa çapındaki değişime umut olma yolundaki demeçleri önem kazanıyor.

Türkiye ile İlişkiler

Türkiye açısından bakıldığında Hollande'ın seçilmesi öncelikle Sarkozy'nin gitmiş olması açısından önem taşıyor. Türkiye'nin AB üyeliğine kategorik olarak karşı çıkan ve Türkiye'nin küçük Asya'da (Asie mineur) olduğunu savunan Sarkozy'den sonra Hollande'ın gelmesi AB süreci açısından bir rahatlama getirebilir. Bu itibarla Türkiye'nin AB içerisinde yeri olmadığından ziyade kriterleri yerine getirmesi durumunda üye olabileceğinden bahsedileceği yeni bir döneme girildiği söylenebilir. Yeni cumhurbaşkanının özellikle siyasi kriterlere karşılık gelen temel hak ve özgürlükler, insan hakları, azınlık hakları, demokrasi gibi alanlar öncelikli olmak üzere Türkiye'nin AB üyeliğini değerlendireceği ileri sürülebilir. Bu doğrultuda üyelikle doğrudan ilgili olduğu gerekçesiyle Fransa'nın AB içerisindeki vetosuyla açılmayan beş başlıkta vetonun kalkması beklenebilir. Ayrıca Sarkozy'nin Akdeniz havzasında Türkiye ile kurduğu çatışmacı ilişkilerden geniş perspektifli ve işbirliği temelli bir yaklaşıma geçilmesi için uygun zeminin ortaya çıkacağı ifade edilebilir.

Hollande, Ermeni meselesini Sarkozy gibi yalnızca seçim malzemesi olarak görmüyor. 1980'li yıllardan itibaren Sosyalist Parti çerçevesinde benimsenen yaklaşıma paralel olarak 1915 olaylarını soykırım olarak adlandırıyor ve Ermenistan ile partisinin kurduğu yakın ilişkilerden dolayı Ermenistan'a geziler düzenliyor, ermeni soykırımını anma etkinliklerine katılıyor. Bu anlamda Fransa başta olmak üzere uluslararası alanda Ermeni meselesiyle ilgili gerginliğin aşılması için Türkiye-Ermenistan ikili ilişkilerinin ve 2009 protokollerinin yeniden gündeme gelmesi hayati olarak nitelendirilebilir. Ayrıca Türkiye içerisinde 1915 olaylarının tanınması, 1915'te ölenlerin anısına bir anıt dikilmesi, Ermeni kültürünün görünür hale gelmesi, eğitim alanındaki sorunların çözülmesi gibi adımların atılması önem taşıyor.

Haziran Sonrası...

Hollande'ın güçlü bir cumhurbaşkanı olarak hem Fransa'daki hem Avrupa'daki hem de dünyadaki değişime talip olması için 10-17 Haziran'daki iki turlu milletvekili seçimlerinde sol kesimin Meclis'teki çoğunluğu elde etmesi gerekiyor. Aksi takdirde Hollande'ın güçlü ve muktedir bir cumhurbaşka-

Türkiye açısından bakıldığında Türkiye'nin AB üyeliğine kategorik olarak karşı çıkan ve Türkiye'nin küçük Asya'da olduğunu savunan Sarkozy'den sonra Hollande'ın gelmesi AB süreci açısından bir rahatlama getirebilir.

SDE Analiz

nı imajı çizmesinin kolay olmadığı ifade edilebilir. Seçimlerin sonucunda sağcı bir hükümet çıkması durumunda Hollande'ın elinin zayıflayacağı ve etkisinin daralacağı; solcu bir hükümet çıkması durumunda ise yetkilerinin genişleyeceği ve değişimin öncüsü olma iddiasının sürdürüleceği bir siyasi ortam ortaya çıkabilir.

Haziran ayındaki seçimlerde kampanya yürütmeyeceğini açıklayan Sarkozy, partisinin cumhurbaşkanlığı seçiminde iyi bir oy oranı yakalamasından hareketle partisinin etkin bir kampanya izlemesini bekliyor. Ancak Sarkozy'nin kaybetmesinin ardından partisinin gelecek seçimlerde yüksek oy oranlarına ulaşacağını söylemek mümkün değil. Zira Ulusal Cephe %18'lik oy oranını artırma hedefiyle son derece ciddi ve yoğun bir kampanya yürütüyor. Hem Sarkozy'ye hem küreselleşmeye hem sağ politikalara hem göçmenlere hem Avrupa'ya karşı duran Le Pen, parti tabanını her geçen gün merkez sağdan aldığı destekle genişletiyor. Ayrıca Sarkozy'nin aşırı sağcı politikaları merkez sağ olarak dile getirmesi Fransa'daki sağ seçmenlerin ve özellikle muhafazakâr sağ seçmenlerin Ulusal Cephe'ye kaymalarına neden oldu. Bu itibarla Sarkozy'nin Fransa'daki merkez sağı aşırı sağa yönelttiği ve sonuç olarak merkez sağı adeta erittiği öne sürülebilir. Haziran ayındaki seçimlerden Sarkozy'nin partisinden ziyade Ulusal Cephe'nin güçlenerek çıkacağı ve bu partinin Fransız siyasetindeki dışlanmış ve uçta kalmış halini geride bırakacağı belirtilebilir.

Hollande sol kesimi büyük ölçüde kendi etrafında toplamayı başardığı ve makul sağcıların da desteğini aldığı için seçimlerde avantajlı durumda olması beklenebilir. Bu noktada Fransa'daki değişimin hayata geçirilmesinde haziran seçimlerinin önemli bir eşişe karşılık geldiği belirtilebilir.

Hollande sol kesimi büyük ölçüde kendi etrafında toplamayı başardığı ve makul sağcıların da desteğini aldığı için seçimlerde avantajlı durumda olması beklenebilir. Bu noktada Fransa'daki değişimin hayata geçirilmesinde haziran seçimlerinin önemli bir eşişe karşılık geldiği belirtilebilir. Hollande'ın hükümet kurma çalışmalarına hızla başlaması, iki seçim arasındaki 45 günlük sürenin geleceğin şekillenmesinde etkili rol oynayacağını farkında olduğunu gösteriyor.

SDE Analiz

Kaynaklar

- Le Monde Gazetesi
- Libération Gazetesi
- Le Figaro Gazetesi
- Radikal Gazetesi
- Milliyet Gazetesi
- Elysée Sarayı İnternet Sitesi
- www.parti-socialiste.fr
- www.u-m-p.org
- www.frontnational.com
- www.cia.gov
- www.euractiv.com.tr
- www.bbc.co.uk/turkce/
- www.euronews.com

Son Notlar

¹ Le Monde, 07.05.2012.

² Le Monde, 07.05.2012.

Cumhurbaşkanlığı
Seçimleri Sonrasında
Fransa: Sosyalist
Hollande'ın İç ve Dış
Politikadaki Muhtemel
Yol Haritası

Notlar

24

SDE Analiz

